

Zittingsdocument

B9-0149/2024

26.2.2024

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van verklaringen van de Raad en de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de noodzaak van niet-aflatende steun van de EU aan Oekraïne na twee jaar Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne
(2024/2526(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Thijs Reuten, Juozas Olekas, Pina Picierno
namens de S&D-Fractie

Resolutie van het Europees Parlement over de noodzaak van niet-aflatende steun van de EU aan Oekraïne na twee jaar Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne (2024/2526(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Oekraïne en Rusland, met name zijn resoluties van 1 maart 2022 over de aanval van Rusland op Oekraïne¹, van 19 mei 2022 over de strijd tegen straffeloosheid met betrekking tot oorlogsmisdaden in Oekraïne², van 19 januari 2023 over de oprichting van een tribunaal voor het misdrijf agressie tegen Oekraïne³ en van 15 juni 2023 over de duurzame wederopbouw van Oekraïne en de integratie van het land in de Euro-Atlantische gemeenschap⁴,
 - gezien het Handvest van de Verenigde Naties,
 - gezien het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof (ICC),
 - gezien de Conventies van Genève,
 - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Russische Federatie sinds 24 februari 2022 een niet-uitgelokte, ongerechtvaardigde en illegale aanvalsoorlog tegen Oekraïne voert, in het verlengde van eerdere agressies sinds 2014, en de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties blijft schenden door middel van haar aanvallen tegen de soevereiniteit, onafhankelijkheid en territoriale integriteit van Oekraïne, en door het internationaal humanitair recht, zoals vastgelegd in de Conventies van Genève van 1949, schaamteloos en op grove wijze te schenden;
- B. overwegende dat de Algemene Vergadering van de VN in haar resolutie van 2 maart 2022 de Russische oorlog tegen Oekraïne onmiddellijk heeft gekwalificeerd als een daad van agressie in strijd met artikel 2, lid 4, van het VN-Handvest, en in haar resolutie van 14 november 2022 heeft erkend dat de Russische Federatie verantwoordelijk moet worden gehouden voor haar aanvalsoorlog en juridisch en financieel aansprakelijk moet worden gesteld voor haar internationaal onrechtmatige daden, onder meer door herstel van de aangerichte schade;
- C. overwegende dat het ICC sinds 2 maart 2022 onderzoek doet naar de situatie in Oekraïne en op 17 maart 2023 aanhoudingsbevelen heeft uitgevaardigd tegen Vladimir Poetin, president van de Russische Federatie, en Maria Lvova-Belova, de zogenaamde commissaris voor de rechten van het kind in het kabinet van de president van de Russische Federatie, wegens de oorlogsmisdaad van onwettige deportatie van

¹ PB C 125 van 18.3.2022, blz. 2.

² Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0218.

³ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0015.

⁴ PB C, C/2024/490, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/490/oj>

Oekraïense kinderen; overwegende dat het ICC, na twee ad-hocverklaringen van Oekraïne, rechtsmacht heeft over oorlogsmisdaden, misdaden tegen de menselijkheid en genocide die sinds november 2013 gepleegd worden op het grondgebied van Oekraïne, maar in deze situatie geen rechtsmacht heeft over het misdrijf agressie, gedefinieerd in artikel 8 bis van het Statuut van Rome, aangezien noch Oekraïne noch de Russische Federatie het Statuut van Rome en de wijzigingen met betrekking tot het misdrijf agressie heeft geratificeerd; overwegende dat de EU voorstander is van de oprichting van een speciaal tribunaal voor het misdrijf agressie;

- D. overwegende dat de EU, als reactie op de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, 13 sanctiepakketten van ongekende omvang tegen de Russische Federatie heeft aangenomen, meer dan 80 miljard EUR aan steun aan Oekraïne heeft verleend in de vorm van humanitaire en noodhulp, begrotingssteun, macrofinanciële bijstand en militaire hulp, miljoenen Oekraïense vluchtelingen heeft opgevangen en haar steun aan het Oekraïense volk en zijn leiders heeft betuigd door het land de status van kandidaat-lidstaat van de EU te verlenen;
- E. overwegende dat de EU en haar lidstaten, samen met internationale partners en NAVO-bondgenoten, Oekraïne aanzienlijke militaire steun blijven verlenen om het land te helpen bij de uitoefening van zijn legitieme recht op zelfverdediging tegen de agressie van Rusland, uit hoofde van artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties; overwegende dat de militaire steun aan Oekraïne echter onvoldoende gecoördineerd en ongelijk verdeeld is over de lidstaten;
- F. overwegende dat de Oekraïense strijdkrachten momenteel kampen met een acuut tekort aan artilleriegranaten en munitie, waardoor Oekraïne minder goed in staat is Russische aanvallen af te schrikken en zich uit strategische posities heeft teruggetrokken;
- G. overwegende dat het Amerikaanse Congres er niet in is geslaagd een nieuw steunpakket van 60 miljard USD aan Oekraïne goed te keuren voor 2024, wat in wezen heeft geleid tot een stopzetting van de Amerikaanse hulptoezeggingen en militaire leveringen aan Oekraïne; overwegende dat om de militaire steun van de VS in 2024 volledig te vervangen, de EU en haar lidstaten hun huidige niveau en tempo van militaire steun zouden moeten verdubbelen;
- H. overwegende dat de EU de zogenaamde faciliteit voor Oekraïne instelt, een pakket van 50 miljard EUR aan economische en financiële steun voor Oekraïne voor de jaren 2024-2027, dat de Oekraïense staat zal helpen zijn burgers essentiële diensten te verlenen, zoals het onderhoud van scholen, ziekenhuizen en sociale zekerheid, en daarnaast particuliere investeringen zal ondersteunen en technische bijstand zal verlenen om te werken aan het economische en sociale herstel van Oekraïne na de oorlog en aan de modernisering en wederopbouw van het land;
- I. overwegende dat ondanks de brede internationale veroordeling van zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne en ongekende sancties, de Russische politieke en militaire leiding, met de steun van zijn reguliere leger en gelieerde troepen, de Oekraïense bevolking blijft terroriseren door middel van willekeurige aanvallen op woonwijken en civiele infrastructuur, gerichte aanvallen op kritieke infrastructuur, gedwongen deportaties en adopties van gedeporteerde kinderen, massamoorden, martelingen en verkrachtingen;

1. benadrukt dat het Russische misdrijf agressie tegen Oekraïne een brute aanval is op het vreedzame leven van Europese burgers en een ernstige schending van het internationaal recht, dat de veiligheid en stabiliteit, democratie en welvaart van het hele Europese continent op ongekende wijze bedreigt en dat daarom even ongekende acties en niet-aflatende solidariteit en eenheid als antwoord vereist;
2. erkent dat het tweejarig bestaan van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne erop wijst dat de tot dusver geleverde inspanningen nog niet voldoende zijn geweest om een einde te maken aan de agressie; herinnert aan de lessen die zijn getrokken uit de verwoestingen die de Tweede Wereldoorlog heeft aangericht en dringt er daarom bij de EU en haar lidstaten op aan opnieuw blijk te geven van hun solidariteit en vermogen om op te treden tegen de verwoestingen die Rusland in Oekraïne heeft aangericht, met name door hun militaire steun aan Oekraïne op te voeren en hun vermogen om verdere agressie door Rusland af te schrikken, te vergroten;
3. dringt er bij de EU, haar lidstaten en hun internationale partners op aan om nog effectievere militaire, politieke en diplomatieke inspanningen te leveren, en met name om hun militaire steun aan Oekraïne massaal op te voeren om uiteindelijk een einde te maken aan de Russische aanvalsoorlog en Oekraïne in staat te stellen al zijn inwoners te bevrijden, de volledige controle over zijn gehele grondgebied binnen zijn internationaal erkende grenzen te herstellen en verdere agressie door Rusland af te schrikken; benadrukt dat elke vreedzame oplossing voor de oorlog gebaseerd moet zijn op volledige eerbiediging van de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne, de beginselen van het internationaal recht, de verantwoordingsplicht voor oorlogsmisdaden en het misdrijf agressie, en Russische herstelbetalingen voor de enorme schade die in Oekraïne is aangericht;
4. bevestigt zijn niet-aflatende solidariteit met de burgers van Oekraïne, die twee jaar na het begin van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne nog steeds gebukt gaan onder vernielingen, verlies van mensenlevens en woningen, en ondraaglijk menselijk leed, maar die opmerkelijke moed en veerkracht blijven tonen in de strijd voor hun recht op vrijheid, persoonlijke veiligheid en eerbiediging van hun fundamentele vrijheden en democratische en mensenrechten;
5. veroordeelt nogmaals de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en eist dat de Russische Federatie onmiddellijk, volledig en onvoorwaardelijk een einde maakt aan haar aanvallen op woongebieden en civiele infrastructuur, alle militaire activiteiten in Oekraïne beëindigt, al haar strijdkrachten, gelieerde troepen en militaire uitrusting uit het gehele internationaal erkende grondgebied van Oekraïne terugtrekt, een einde maakt aan gedwongen deportaties van Oekraïense burgers, alle gedetineerde Oekraïners vrijlaat en laat terugkeren, en de soevereiniteit, onafhankelijkheid en territoriale integriteit van Oekraïne permanent niet langer schendt of bedreigt;
6. benadrukt dat militaire steun aan Oekraïne een reactie is op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de schending van het internationaal recht en het Handvest van de VN, en tot doel heeft een einde te maken aan de aanhoudende schendingen van de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne die sinds 2014 plaatsvinden;

7. roept daarom de EU en haar lidstaten op hun inspanningen op te voeren om te zorgen voor effectieve en duurzame militaire steun op lange termijn aan Oekraïne; roept de lidstaten op alle nodige maatregelen te nemen om hun toezegging van maart 2023 om Oekraïne zo snel mogelijk een miljoen patronen te leveren, gestand te doen; erkent de inspanningen die met name door de lidstaten zijn geleverd bij het verlenen van militaire steun en door de HV/VV bij de coördinatie daarvan; onderstreept evenwel dat onvoldoende leveringen van wapens en munitie de tot dusver geleverde inspanningen dreigen te ondermijnen en dringt er derhalve bij de lidstaten, met name de lidstaten die achterlopen, op aan hun militaire steun aanzienlijk op te voeren en te bespoedigen, niet alleen opdat Oekraïne zich tegen Russische aanvallen kan verdedigen, maar ook opdat het opnieuw de volledige controle krijgt over zijn gehele internationaal erkende grondgebied, is ingenomen met het oorspronkelijke voorstel van de hoge vertegenwoordiger voor de oprichting van een bijstandsfonds voor Oekraïne van 20 miljard EUR binnen de Europese Vredesfaciliteit, dat bedoeld is om de Oekraïense strijdkrachten tussen 2023 en 2027 met maximaal 5 miljard EUR per jaar te steunen; betreurt dat de lidstaten deze ambitie hebben verlaagd tot een aanvulling van 5 miljard EUR en dringt er bij hen op aan in dit verband snel een akkoord te bereiken; stemt in met het voorstel van de HV/VV om het streefcijfer van het aantal in 2024 te trainen Oekraïense soldaten op te trekken naar 60 000; dringt er bij de EU-lidstaten echter op aan de ontwikkeling van de productiecapaciteit voor munitie te versnellen, en daarbij bijzondere aandacht te besteden aan gezamenlijke projecten met Oekraïne; roept de lidstaten op extra bestellingen te plaatsen bij munitie-industrieën om de productie aan Oekraïne te leveren en ervoor te zorgen dat de fabrikanten de levering van munitie aan Oekraïne strikt prioriteren boven de uitvoer naar derde landen; verzoekt de EU en haar lidstaten de mogelijkheden te onderzoeken voor joint ventures en nauwe samenwerking met defensie-industrieën uit gelijkgestemde derde landen met het oog op de levering van de nodige munitie aan Oekraïne; is ingenomen met de veiligheidsovereenkomsten tussen de EU-lidstaten en Oekraïne ten teken van langdurige militaire steun aan Oekraïne;
8. roept de EU en haar lidstaten op de verbintenissen van de Verklaring van Versailles van 2022 na te komen en de volledige uitvoering van het strategisch kompas te versnellen door de Europese militaire samenwerking op industrieel en strijdkrachtenniveau te versterken, zodat de EU een sterkere en slagvaardigere veiligheidsverstrekker wordt die interoperabel is en de NAVO aanvult; is ingenomen met de hogere begrotingen en investeringen van de lidstaten en EU-instellingen op defensiegebied en dringt aan op meer gerichte uitgaven, gezamenlijke aanbestedingen en gezamenlijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling op defensiegebied; benadrukt dat er concrete stappen moeten worden gezet om Oekraïne tijdens het proces van toetreding tot de EU te integreren in het beleid en de programma's van de EU op het gebied van defensie en cyberbeveiliging;
9. spreekt zijn steun uit voor het Oekraïense vredesplan, waarin belangrijke elementen worden opgesomd die moeten worden aangepakt om een rechtvaardige vrede tot stand te brengen, en roept de EU en haar lidstaten op actieve steun te verlenen aan de inspanningen om de internationale steun voor het herstel van vrede en gerechtigheid te vergroten;
10. verzoekt de Raad zijn sanctiebeleid tegen de Russische Federatie te handhaven, maar de

doeltreffendheid en impact ervan te blijven vergroten om uiteindelijk het vermogen van Rusland om de oorlog te blijven voeren, te ondermijnen; roept de Commissie en de lidstaten op te zorgen voor en toe te zien op de snelle uitvoering en strikte handhaving van alle sancties en de doeltreffendheid ervan voortdurend te evalueren; is ingenomen met het dertiende sanctiepakket van 24 februari 2024 en dringt erop aan dat wordt overwogen om ook personen op te nemen die door de anticorruptiestichting van Aleksej Navalny zijn geïdentificeerd, en dat de voorbereidingen voor verdere sancties worden voortgezet, met inbegrip van sancties tegen personen en entiteiten en sectorale sancties, met name op de invoer van alle Russische fossiele brandstoffen, met inbegrip van fossiel en vloeibaar aardgas dat via pijpleidingen of schepen wordt vervoerd, alsook op de nucleaire en uraniumindustrie, en dat de sancties tegen Belarus volledig in overeenstemming worden gebracht met de sancties tegen Rusland;

11. verzoekt de Raad de kwestie van het omzeilen van sancties door derden en derde landen systematisch aan te pakken en beperkende maatregelen vast te stellen en strikt uit te voeren tegen alle entiteiten die het omzeilen van sancties faciliteren en het Russische militaire complex voorzien van militaire en technologieën en uitrusting voor tweërlei gebruik; verzoekt de Raad in dit verband de invoering van secundaire sancties op basis van een stapsgewijze aanpak te overwegen;
12. herhaalt dat de doelbewuste aanvallen van de Russische Federatie op de burgerbevolking van Oekraïne, de vernietiging van civiele infrastructuur, het gebruik van seksueel geweld en verkrachting als oorlogswapen, de deportatie van duizenden Oekraïense burgers naar het grondgebied van de Russische Federatie, de gedwongen overbrenging en adoptie van Oekraïense kinderen en andere ernstige schendingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht allemaal oorlogsmisdaden zijn waarvoor alle daders ter verantwoording moeten worden geroepen;
13. spreekt zijn volledige steun uit voor het lopende onderzoek van de aanklager van het ICC naar de situatie in Oekraïne op grond van vermeende oorlogsmisdaden, misdaden tegen de menselijkheid en genocide; verzoekt Oekraïne met klem het Statuut van Rome inzake het ICC en de wijzigingen daarvan te ratificeren en formeel lid te worden van het ICC om de inspanningen van de internationale gemeenschap inzake het afleggen van verantwoording voor ernstige misdrijven naar internationaal recht te ondersteunen; verzoekt de EU verdere diplomatieke inspanningen te leveren om de ratificatie van het Statuut van Rome en alle wijzigingen daarvan wereldwijd aan te moedigen;
14. doet nogmaals een oproep tot oprichting van een speciaal tribunaal om het door de leiders van de Russische Federatie gepleegde misdrijf agressie tegen Oekraïne te onderzoeken en te vervolgen; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie, de Raad en de EDEO om alle nodige politieke, financiële en praktische steun te verlenen voor de oprichting van een speciaal tribunaal; spreekt zijn steun uit voor het internationaal centrum voor de vervolging van het misdrijf agressie in Oekraïne, dat de lopende inspanningen van het gemeenschappelijk onderzoeksteam zal ondersteunen en in Den Haag zal zijn gevestigd, als een eerste concrete stap in de richting van de oprichting van het speciale tribunaal;
15. herhaalt zijn stellige overtuiging dat de Russische Federatie moet betalen voor de enorme schade die zij in Oekraïne heeft aangericht; is daarom ingenomen met het

besluit van de Raad om, als eerste stap, buitengewone inkomsten uit activa en reserves van de Centrale Bank van Rusland die door EU-sancties zijn geblokkeerd, opzij te zetten, zodat deze kunnen worden gebruikt om een financiële bijdrage te leveren aan de steun van de EU voor het herstel en de wederopbouw van Oekraïne via de faciliteit voor Oekraïne; verzoekt de Commissie en de Raad dringend werk te maken van deze werkzaamheden en wetgeving voor te stellen om de confiscatie van geblokkeerde Russische staatsactiva ten behoeve van de wederopbouw van Oekraïne mogelijk te maken;

16. benadrukt de noodzaak om Oekraïne te steunen bij het herstellen van de voorwaarden die zijn burgers in staat zullen stellen een veilig en welvarend economisch en sociaal leven te hervatten en te herstellen van de ingrijpende gevolgen van de oorlog voor de geestelijke gezondheid, voor intern ontheemden en vluchtelingen om terug te keren naar hun thuis, en in het bijzonder voor de jongere generatie van het land om persoonlijke, educatieve en ondernemersprojecten te ontwikkelen in hun thuisland Oekraïne; is dan ook ingenomen met de toezegging van de EU om, samen met internationale partners en in nauwe samenwerking met de Oekraïense autoriteiten, steun te verlenen aan het economische en sociale herstel en de wederopbouw van Oekraïne, met name via de instelling van haar faciliteit voor Oekraïne en haar pakket van 50 miljard EUR aan economische en financiële steun voor de jaren 2024-2027; moedigt de Oekraïense autoriteiten aan om samen met de internationale donoren gebruik te maken van de successen van de decentraliseringshervorming van 2014 en de lokale overheden en gemeenschappen mondiger te maken in het wederopbouw- en herstelproces, onder meer door hun een prominente rol te geven in de besluitvorming omtrent wederopbouwprojecten en door hun capaciteitsopbouw voort te zetten met het oog op de versterking van de capaciteit voor het beheer van overheidsfinanciën en het beheer van projecten; onderstreept bovendien dat rekening moet worden gehouden met de zorgen, behoeften en deskundigheid van intern ontheemden en vluchtelingen, aangezien hun re-integratie in lokale gemeenschappen van cruciaal belang zal zijn voor het versterken van de maatschappelijke en institutionele veerkracht en de eenheid van Oekraïne;
17. is ingenomen met de Europese aspiraties van de Oekraïense bevolking en roept de politieke leiders en autoriteiten van Oekraïne op de EU-gerelateerde hervormingsagenda en de prioriteiten in het verslag van de Commissie van november 2023 krachtdadig na te streven, zodat de Raad zo spoedig mogelijk het onderhandelingskader voor toetredingsonderhandelingen kan vaststellen;
18. verzoekt de Commissie en de lidstaten hun maatregelen in de strijd tegen de complexe hybride dreiging van de Russische Federatie aanzienlijk uit te breiden; roept in het bijzonder op tot inspanningen om het onderwijs en de bewustmaking van de Europese burgers te verbeteren, en tot de toewijzing van voldoende middelen om desinformatie tegen te gaan, en om tegenmaatregelen te ontwikkelen en uit te voeren om het toegenomen gebruik van artificiële-intelligentietechnologieën in desinformatie tegen te gaan, in het bijzonder met het oog op de bescherming van Europese democratische processen en maatschappelijke cohesie in de aanloop naar de komende Europese verkiezingen;
19. dringt er bij het Russische volk op aan te protesteren tegen de oorlogsmisdaden die

namens de Russische Federatie worden gepleegd door het leiderschap van het land en de daaraan gelieerde troepen, en zo bij te dragen aan het beëindigen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten de steun aan het maatschappelijk middenveld, de oppositie die zich verzet tegen de oorlog en de onafhankelijke media in en uit Rusland op te voeren en bescherming en tijdelijke opvang te blijven bieden aan Russen die worden vervolgd omdat zij tegen het regime zijn;

20. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, alsmede aan de president, de regering en het parlement van Oekraïne.